

รายงานสถานการณ์โรคหัด หัดเยอรมัน และหัดเยอรมันแต่กำเนิด

วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม พ.ศ. 2564

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564)

กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ

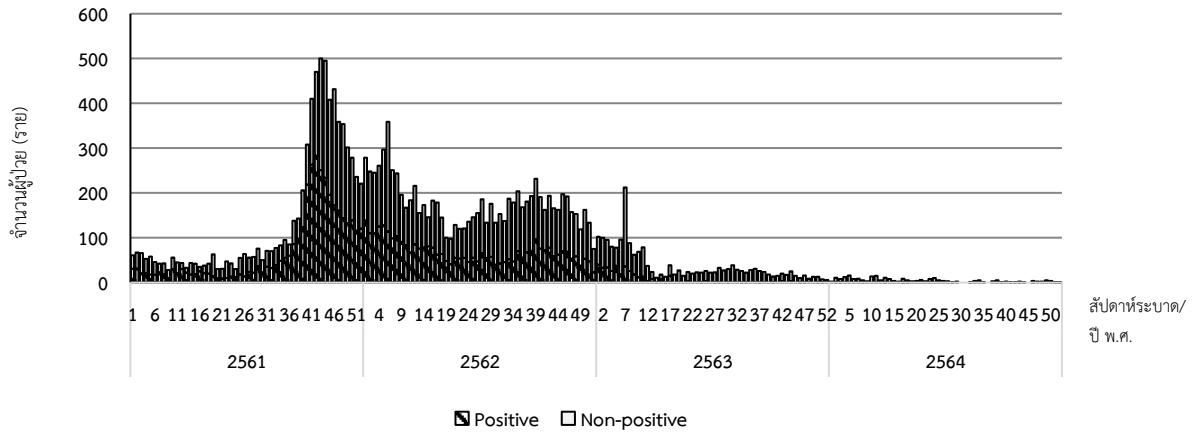
กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

โรคหัด

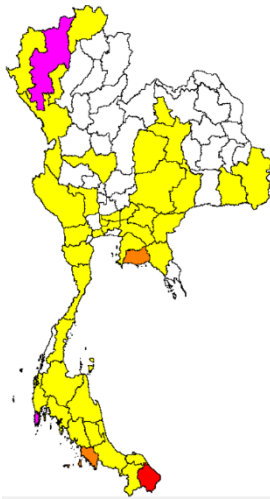
สถานการณ์ในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2563 มีรายงานผู้ป่วยไข้ออกผื่นหรือสงสัยหัด หัดเยอรมัน ทั้งสิ้น 1,906 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันหัดทางห้องปฏิบัติการ 337 ราย และผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา 111 ราย โดยคิดเป็นอัตราป่วย 0.67 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต ผู้ป่วยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนมีนาคมจนถึงปลายปี 2563 (รูปที่ 1) ในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันหัดทางห้องปฏิบัติการ และผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา มีอายุระหว่าง 20 วัน-72 ปี พบอัตราป่วยสูงสุดในกลุ่มอายุน้อยกว่า 1 ปี (12.46 ต่อประชากรแสนคน) เป็นผู้ป่วยสัญชาติไทยร้อยละ 94 อัตราส่วนเพศหญิงต่อชายเท่ากับ 1:2 จังหวัดนราธิวาสมีอัตราป่วยสะสมมากที่สุด 12.38 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ จังหวัดภูเก็ต (6.48) จังหวัดเชียงใหม่ (4.27) จังหวัดสตูล (3.09) จังหวัดระยอง (2.31) ตามลำดับ (รูปที่ 2) จากการสอบสวนโรคพบว่า ผู้ป่วยร้อยละ 84 ไม่เคยได้รับวัคซีนหรือไม่แน่ใจว่าเคยได้รับวัคซีนมาก่อน ตลอดทั้งปีมีการระบาด 28 เหตุการณ์ จำนวนผู้ป่วยต่อเหตุการณ์อยู่ระหว่าง 2-75 ราย (ค่ามัธยฐาน 3 ราย) พบมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ส่วนใหญ่เป็นการระบาดในหมู่บ้านและครอบครัว

สถานการณ์โรคหัด ในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2564 มีรายงานผู้ป่วยไข้ออกผื่นหรือสงสัยหัด หัดเยอรมัน ทั้งสิ้น 242 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันหัดทางห้องปฏิบัติการ 8 ราย โดยคิดเป็นอัตราป่วย 0.012 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา และไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต ในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันหัดทางห้องปฏิบัติการ มีอายุระหว่าง 3 เดือน-17 ปี พบอัตราป่วยสูงสุดในกลุ่มอายุน้อยกว่า 1 ปี (0.74 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 1-4 ปี (0.10) และกลุ่มอายุ 15-19 ปี (0.02) ตามลำดับ อัตราส่วนผู้ป่วยเพศชายต่อเพศหญิง คือ 1:1.67 ผู้ป่วยสัญชาติไทย 7 ราย ต่างดาว 1 ราย มีรายงานใน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน 0.56 จังหวัดระยอง (0.27) จังหวัดตรัง (0.16) จังหวัดเชียงราย (0.08) และจังหวัดสงขลา (0.07) ตามลำดับ (รูปที่ 2) จากการสอบสวนโรค พบว่า ผู้ป่วยไม่เคยได้รับวัคซีนหรือไม่แน่ใจว่าเคยได้รับวัคซีนมาก่อน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.5 เคยฉีดวัคซีน 1 ครั้ง จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 25) และเคยได้รับวัคซีนแต่ไม่ทราบจำนวนครั้ง จำนวน 1 ราย (ร้อยละ 12.5) ไม่มีรายงานการระบาดเป็นกลุ่มก้อน

รูปที่ 1 กราฟแสดงจำนวนผู้ป่วยอาการเข้าได้กับโรคหัด จำแนกตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และวันเริ่มป่วย ตามสัปดาห์การระบาดประเทศไทย (วันที่ 1 มกราคม 2561–31 ธันวาคม 2564)

รูปที่ 2 อัตราป่วยผู้ป่วยยืนยันโรคหัด และผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา สะสมรายจังหวัด และจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูง 5 อันดับแรก (วันที่ 1 มกราคม 2563–31 ธันวาคม 2563 N=448)

จังหวัด	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
นราธิวาส	12.38
ภูเก็ต	6.48
เชียงใหม่	4.27
สตูล	3.09
ระยอง	2.31

รูปที่ 3 อัตราป่วยผู้ป่วยยืนยันโรคหัด สะสมรายจังหวัด และจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูง 5 อันดับแรก (วันที่ 1 มกราคม 2564–31 ธันวาคม 2564 N=8)

จังหวัด	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
ยะลา	0.56
ระยอง	0.27
ตรัง	0.16
เชียงราย	0.08
สงขลา	0.07

กองระบาดวิทยา Division of Epidemiology

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Department of Disease Control, Ministry of Public Health

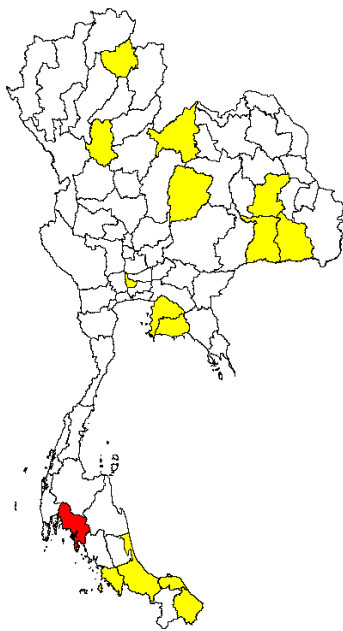
สถานการณ์โรคหัดใน 4 จังหวัดภาคใต้ ข้อมูลระหว่างวันที่ 1-31 ธันวาคม 2564 พบผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือสงสัยหัด หัดเยอรมัน จำนวน 65 ราย เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันหัดทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 6 ราย ไม่พบผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา คิดเป็นอัตราป่วย 0.01 ต่อประชากรแสนคน โดยแนวโน้มการเกิดโรคลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี 2563 พบอัตราป่วยสูงสุดในกลุ่มอายุน้อยกว่า 1 ปี (8.79 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 1-4 ปี (0.81) ตามลำดับ อัตราส่วนผู้ป่วยเพศชายต่อเพศหญิง คือ 1:5 ผู้ป่วยทั้งหมดสัญชาติไทย พบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ได้แก่ จังหวัดยะลา (0.56) และจังหวัดสงขลา (0.21) ตามลำดับ จากการสอบสวนโรค พบว่า ผู้ป่วยไม่เคยได้รับวัคซีนหรือไม่แน่ใจว่าเคยได้รับวัคซีนมาก่อนร้อยละ 66.67 เคยฉีดวัคซีน 1 ครั้ง ร้อยละ 33.33 ไม่มีรายงานการระบาดเป็นกลุ่มก้อน

สถานการณ์โรคหัดเยอรมัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2563 มีรายงานผู้ป่วยยืนยันหัดเยอรมันทางห้องปฏิบัติการ 51 ราย และผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา 144 ราย อัตราป่วย 0.28 ต่อประชากรแสนคน พบอัตราป่วยสูงสุดในกลุ่มอายุน้อยกว่า 1 ปี (1.45 ต่อประชากรแสนคน) ทั้งหมดเป็นผู้ป่วยสัญชาติไทย อัตราส่วนเพศชายต่อหญิงเท่ากับ 8:1 จังหวัดกระบี่มีอัตราป่วยสะสมมากที่สุด 30.41 ต่อประชากรแสนคน (รูปที่ 4) จากการสอบสวนโรค พบว่า ผู้ป่วยร้อยละ 94 ไม่เคยได้รับวัคซีนหรือไม่แน่ใจว่าเคยได้รับวัคซีนมาก่อน โดยมีการระบาด 3 เหตุการณ์ จำนวนผู้ป่วยต่อเหตุการณ์อยู่ระหว่าง 3-146 ราย (ค่ามัธยฐาน 15 ราย) เป็นการระบาดในเรือนจำ 2 เหตุการณ์ และหมู่บ้าน 1 เหตุการณ์

สถานการณ์โรคหัดเยอรมัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2564 มีรายงานผู้ป่วยยืนยันหัดเยอรมันทางห้องปฏิบัติการ 8 ราย อัตราป่วย 0.012 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา มีอายุระหว่าง 8 เดือน-45 ปี พบอัตราป่วยสูงสุดในกลุ่มอายุน้อยกว่า 1 ปี (0.74 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี (0.06) กลุ่มอายุ 1-4 ปี (0.03) และกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป 0.001 ตามลำดับ อัตราส่วนผู้ป่วยเพศชายต่อเพศหญิง คือ 3:1 พบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ได้แก่ จังหวัดสงขลา (0.14) จังหวัดฉะเชิงเทรา (0.14) จังหวัดระยอง (0.14) และจังหวัดชลบุรี (0.13) ตามลำดับ (รูปที่ 3) จากการสอบสวนโรค พบว่า เคยฉีดวัคซีน 1 ครั้ง จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 ไม่เคยได้รับวัคซีนหรือไม่แน่ใจว่าเคยได้รับวัคซีนมาก่อน จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 25) และเคยแต่ไม่ทราบจำนวนครั้ง จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 25) ไม่มีการรายงานการระบาดเป็นกลุ่มก้อน

สถานการณ์โรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2564 มีรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด จำนวน 2 ราย เป็นเด็กชายไทยอายุ 4 วัน จำนวน 1 ราย และเด็กชายสัญชาติเมียนมา อายุ 10 วัน จำนวน 1 ราย ทุกรายไม่มีประวัติมารดาเคยได้รับการวินิจฉัยหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์ ในจำนวนนี้มีอาการเข้าได้กับโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด 1 ราย และยังมีการเฝ้าระวังในกลุ่มผู้ป่วยยืนยันหัดเยอรมันทางห้องปฏิบัติการ ที่อายุน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 4 ราย จากการตรวจสอบข้อมูลผู้ป่วยทั้ง 4 ราย ไม่มีอาการที่เข้าได้กับโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด

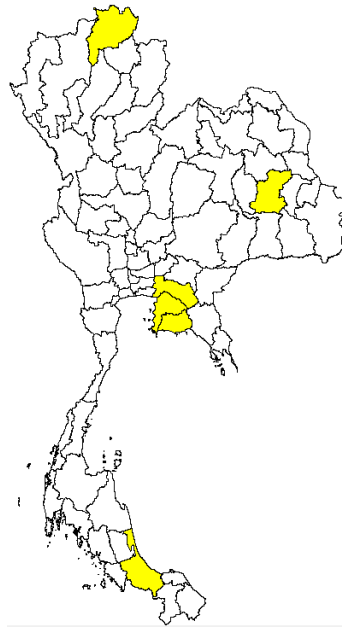
รูปที่ 4 อัตราป่วยผู้ป่วยยืนยันโรคหัดเยอรมัน และผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยาสะสมรายจังหวัด และจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูง 5 อันดับแรก (วันที่ 1 มกราคม 2563–31 ธันวาคม 2563 N=195)

อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

- Missing or Excluded
- 0.01 - 2.00
- 2.01 - 4.00
- 4.01 - 10.00
- 10.01 +

รูปที่ 5 อัตราป่วยผู้ป่วยยืนยันโรคหัดเยอรมัน และผู้ป่วยที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยาสะสมรายจังหวัด และจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูง 5 อันดับแรก (วันที่ 1 มกราคม 2563–31 ธันวาคม 2564 N=8)

จังหวัด	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
กระบี่	30.41
ชัยภูมิ	1.31
ระยอง	0.68
สงขลา	0.48
ชลบุรี	0.38

จังหวัด	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
สงขลา	0.14
ฉะเชิงเทรา	0.14
ระยอง	0.14
ชลบุรี	0.13
เชียงใหม่	0.08

การดำเนินการตามตัวชี้วัดความสำเร็จของการเฝ้าระวังโรคหัด หัดเยอรมัน และหัดเยอรมันแต่กำเนิด ตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก

เนื่องด้วยองค์การอนามัยโลกได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมายของการกำจัดโรคหัด หัดเยอรมัน และหัดเยอรมันแต่กำเนิด ตามพันธสัญญานานาชาติ ภายในปี พ.ศ. 2566 โดยให้มีการรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน (Non-measles non-rubella rate) ไม่น้อยกว่า 2 คนต่อปีในระดับประเทศ

กองระบาดวิทยา Division of Epidemiology

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Department of Disease Control, Ministry of Public Health

ในปี พ.ศ. 2564 (1 มกราคม–31 ธันวาคม 2564) ประเทศไทยมีผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน 169 ราย อัตราการรายงาน (Non-measles non-rubella rate) 0.25 ต่อประชากรแสนคน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์การกำจัดโรคฯ ขององค์การอนามัยโลก นอกจากนี้มีตัวชี้วัดอื่น ๆ ตามแสดงในตารางที่ 1 และเป้าหมายการรายงานรายจังหวัด ตามแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ตารางตัวชี้วัดความสำเร็จของการเฝ้าระวังโรคและเป้าหมายของการกำจัดโรคหัด หัดเยอรมัน ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก

ตัวชี้วัด/ปี พ.ศ.	2560	2561	2562	2563	2564
อัตราผู้ป่วยป่วยยืนยันหัด หัดเยอรมัน และผู้ที่มีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยาต่อประชากรแสนคน	2.76	6.81	6.63	0.67	0.012
จำนวนผู้เสียชีวิต (อัตราตายต่อประชากรแสนคน)	0	23 (0.03)	25 (0.03)	0	0
อัตราการรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ไม่น้อยกว่า 2 รายต่อประชากรแสนคนต่อปี	1.46	1.70	5.58	1.40	0.26
สัดส่วนจังหวัดที่รายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน (เป้าหมาย >80%)	22.08	29.87	50.65	18.18	0.00
สอบสวนโรคเฉพาะรายในผู้ป่วยไข่ออกผื่นหรือผู้ป่วยสงสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมัน ภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากพบผู้ป่วย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้ป่วย	63.81	79.31	94.48	98.06	93.80

ตารางที่ 2 ตารางการรายงานผู้ป่วยไข่ออกผื่นที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน จำแนกรายจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2564

เขต	จังหวัด	จำนวน คาดการณ์ รายงานผู้ป่วย ไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน (ราย/ปี)	จำนวนผู้ป่วย ไข่ออกผื่น ที่รายงาน ทั้งหมด (ราย)	จำนวนผู้ป่วย ไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ที่รายงาน (ราย)*	อัตราการรายงาน ผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ($\geq 2 / 100,000$ ประชากรแสนคน ต่อปี)	ความ ครอบคลุม วัคซีน MMR1** (ร้อยละ)	ความ ครอบคลุม วัคซีน MMR2** (ร้อยละ)
1	ลำปาง	15	0	0	0.00	82.35	80.35
1	น่าน	10	0	0	0.00	82.40	86.02
1	แม่ฮ่องสอน	6	0	0	0.00	93.41	94.67
1	พะเยา	9	0	0	0.00	89.38	90.12
1	เชียงราย	26	5	2	0.15	87.41	84.17
1	แพร่	9	0	0	0.00	86.62	86.72
1	เชียงใหม่	36	16	14	0.79	94.03	93.97
1	ลำพูน	8	2	2	0.49	88.45	89.15
2	เพชรบูรณ์	20	0	0	0.00	86.53	86.58
2	อุดรดิตถ์	9	5	3	0.66	96.71	92.29
2	พิษณุโลก	17	4	4	0.46	90.43	89.04
2	ตาก	13	1	0	0.00	88.83	87.72
2	สุโขทัย	12	4	2	0.34	91.41	90.87
3	กำแพงเพชร	15	0	0	0.00	90.95	91.89
3	อุทัยธานี	7	1	1	0.30	97.41	98.17
3	พิจิตร	11	3	3	0.56	93.09	92.33
3	นครสวรรค์	21	2	2	0.19	90.64	89.73
3	ชัยนาท	7	1	0	0.00	96.68	97.09
4	อ่างทอง	6	0	0	0.00	87.21	88.08
4	สระบุรี	13	0	0	0.00	83.73	81.50
4	นครนายก	5	0	0	0.00	80.69	80.67
4	ปทุมธานี	23	2	2	0.17	82.00	78.56
4	ลพบุรี	15	0	0	0.00	92.15	90.71
4	นนทบุรี	25	3	2	0.16	79.55	67.01

เขต	จังหวัด	จำนวน คาดการณ์ รายงานผู้ป่วย ไข้อยากฝืน ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน (ราย/ปี)	จำนวนผู้ป่วย ไข้อยากฝืน ที่รายงาน ทั้งหมด (ราย)	จำนวนผู้ป่วย ไข้อยากฝืน ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ที่รายงาน (ราย)*	อัตราการรายงาน ผู้ป่วยไข้อยากฝืน ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ($\geq 2 / 100,000$ ประชากรแสนคน ต่อปี)	ความ ครอบคลุม วัคซีน MMR1** (ร้อยละ)	ความ ครอบคลุม วัคซีน MMR2** (ร้อยละ)
4	สิงห์บุรี	4	0	0	0.00	85.27	83.38
4	พระนครศรีอยุธยา	16	1	1	0.12	80.72	81.22
5	กาญจนบุรี	18	1	1	0.11	86.00	78.60
5	นครปฐม	18	1	1	0.11	86.42	83.28
5	สุพรรณบุรี	17	0	0	0.00	86.89	85.55
5	สมุทรสงคราม	4	0	0	0.00	86.41	81.01
5	ประจวบคีรีขันธ์	11	1	0	0.00	91.21	86.86
5	เพชรบุรี	10	1	0	0.00	84.90	81.48
5	ราชบุรี	17	4	3	0.34	81.02	78.27
5	สมุทรสาคร	12	4	2	0.34	81.03	75.73
6	สมุทรปราการ	27	0	0	0.00	82.56	81.98
6	ปราจีนบุรี	10	2	2	0.40	82.62	79.29
6	สระแก้ว	11	3	2	0.35	90.09	89.25
6	ตราด	5	0	0	0.00	80.33	77.13
6	จันทบุรี	11	5	5	0.93	80.97	77.58
6	ฉะเชิงเทรา	14	5	4	0.56	92.45	94.08
6	ระยอง	15	14	8	1.09	86.69	86.30
6	ชลบุรี	31	26	24	1.54	77.70	68.33
7	มหาสารคาม	19	1	1	0.10	87.83	86.13
7	กาฬสินธุ์	20	1	0	0.00	93.51	93.72
7	ร้อยเอ็ด	26	7	6	0.46	90.42	90.06
7	ขอนแก่น	36	4	3	0.17	83.93	81.73
8	หนองบัวลำภู	10	1	1	0.20	84.01	82.55
8	อุดรธานี	32	0	0	0.00	88.89	90.11
8	สกลนคร	23	0	0	0.00	93.51	91.96
8	นครพนม	14	0	0	0.00	88.26	88.81
8	หนองคาย	10	0	0	0.00	79.75	76.24

เขต	จังหวัด	จำนวน คาดการณ์ รายงานผู้ป่วย ไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน (ราย/ปี)	จำนวนผู้ป่วย ไข่ออกผื่น ที่รายงาน ทั้งหมด (ราย)	จำนวนผู้ป่วย ไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ที่รายงาน (ราย)*	อัตราการรายงาน ผู้ป่วยไข่ออกผื่น ที่ไม่ใช่หัด หัดเยอรมัน ($\geq 2 / 100,000$ ประชากรแสนคน ต่อปี)	ความ ครอบคลุม วัคซีน MMR1** (ร้อยละ)	ความ ครอบคลุม วัคซีน MMR2** (ร้อยละ)
8	บึงกาฬ	8	0	0	0.00	81.44	85.45
8	เลย	13	0	0	0.00	93.50	94.21
9	นครราชสีมา	53	2	2	0.08	92.66	94.34
9	บุรีรัมย์	32	1	1	0.06	90.41	90.34
9	สุรินทร์	28	2	2	0.14	85.32	87.10
9	ชัยภูมิ	23	1	1	0.09	87.40	86.89
10	ยโสธร	11	0	0	0.00	86.43	89.19
10	อำนาจเจริญ	8	0	0	0.00	87.63	92.43
10	ศรีสะเกษ	29	5	3	0.20	89.09	88.40
10	มุกดาหาร	7	2	2	0.57	81.29	79.51
10	อุบลราชธานี	38	4	4	0.21	90.31	82.79
11	กระบี่	10	1	0	0.00	91.09	89.98
11	ระนอง	4	0	0	0.00	90.21	85.85
11	นครศรีธรรมราช	31	1	1	0.06	83.49	77.56
11	ชุมพร	10	0	0	0.00	84.85	79.93
11	พังงา	5	1	0	0.00	90.66	87.97
11	สุราษฎร์ธานี	21	4	2	0.19	88.00	84.39
11	ภูเก็ต	8	10	7	1.68	71.81	62.40
12	พัทลุง	10	0	0	0.00	97.28	97.82
12	สตูล	6	5	3	0.93	94.32	93.77
12	ยะลา	11	23	10	1.86	73.05	71.98
12	ตรัง	13	4	1	0.16	93.91	93.94
12	สงขลา	29	15	9	0.63	89.13	88.90
12	นราธิวาส	16	18	9	1.11	71.20	68.71
12	ปัตตานี	15	9	8	1.10	68.13	63.40
13	กรุงเทพมหานคร	113	3	3	0.05	0.00	0.00

* จำนวนผู้ป่วยที่รายงานทั้งหมด - จำนวนผู้ป่วยที่มีผลยืนยันทางห้องปฏิบัติการ และผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์ทางคลินิก

** ที่มา : ระบบคลังข้อมูลสุขภาพ Health Data Center (HDC) <https://hdcservice.moph.go.th/>

กองระบาดวิทยา Division of Epidemiology

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สรุปและข้อเสนอแนะ

สถานการณ์โรคหัด หัดเยอรมัน มีแนวโน้มการระบาดลดลงจากปี พ.ศ. 2563 อย่างต่อเนื่อง อาจเนื่องมาจากมาตรการควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมถึงประชาชน ปฏิบัติตามมาตรการในการป้องกันการติดเชื้อ อย่างเคร่งครัด เช่น การสวมหน้ากากป้องกัน รักษาระยะห่าง ที่ปลอดภัยจากผู้ไอหรือจาม ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลล้างมือที่มีส่วนผสมหลักเป็นแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2564 ผู้ป่วยยืนยันหัด หัดเยอรมัน ส่วนใหญ่พบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ต่อเนื่องจากปลายปี 2563 หลังจากนั้นพบผู้ป่วยยืนยันหัด หัดเยอรมัน ในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2564 พบในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และระยอง ผู้ป่วย 1 ใน 3 ราย พบเป็นต่างด้าว

สถานการณ์โรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด ปี พ.ศ. 2564 พบผู้ป่วยสงสัยหัดเยอรมันแต่กำเนิด 2 ราย ยังไม่พบผู้ป่วยยืนยันหัดเยอรมันแต่กำเนิดทางห้องปฏิบัติการ ดังนั้น หน่วยงานสาธารณสุขควรเพิ่มความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังโรคหัด หัดเยอรมัน และหัดเยอรมันแต่กำเนิด ดังนี้

1. หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ควรประสานสถานที่ที่มีคนอยู่รวมกันจำนวนมาก ได้แก่ โรงเรียน สถานศึกษา ค่ายทหาร เรือนจำ เรื่องข้อมูลการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของโรค เมื่อพบผู้ป่วยไข่ออกผื่นสงสัยหัด หัดเยอรมัน ให้แยกผู้ป่วยและส่งตัวไปพบแพทย์ รวมถึงแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการสอบสวนและควบคุมโรค รวมถึงให้หยุดงาน หยุดเรียน หรือแยกผู้ป่วยออกจากพื้นที่ประชากรหนาแน่น หลังจากผื่นขึ้นอย่างน้อย 4 วัน และให้หยุดศึกษาเพื่อป้องกันการระบาด พร้อมแจกหน้ากากอนามัยให้กับผู้ป่วยที่มีอาการ

2. หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่เฝ้าระวังหญิงที่ได้รับการวินิจฉัยหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์ ควรมีการติดตามทารกหลังคลอดและหากอาการเข้าได้กับโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด ให้รายงานผ่านระบบ Measles Database Online (<https://apps-doe.moph.go.th/measles>)

3. ผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวนเมื่อพบผู้ป่วยมี ไข้ ผื่น หรือสงสัยหัด หัดเยอรมัน หัดเยอรมัน แต่กำเนิด และเก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ภายใน 48 ชั่วโมง และรายงานผู้ป่วยโรคหัดผ่านระบบ Measles Database Online (<https://apps-doe.moph.go.th/measles>)

4. ทุกพื้นที่ควรมีการสำรวจความครอบคลุมวัคซีนหัดในกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค และเร่งรัดการให้วัคซีนในกลุ่มเป้าหมายให้ได้ตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ คือ มากกว่าร้อยละ 95 เพื่อป้องกันการระบาดในวงกว้าง

ผู้สรุปรายงาน : ฉัตรมงคล สัมแป้น/ศรียุญา ไชยยา/ภาวิณี ดั่งเงิน
กองระบาดวิทยา